АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Податкові спори»

Розробник: Ярмоленко О.С., кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики.

Спеціальність **D 8 Право**
Освітній рівень – **Магістр**
Категорія дисципліни – **вибіркова**
Кількість кредитів – **3**
Рік підготовки – **1 (2-й семестр програми)**

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Податкові спори» є публічно-правові та процесуальні відносини, що виникають між платниками податків і контролюючими органами у процесі виникнення, досудового оскарження та судового вирішення спорів щодо сплати податків, зборів та платежів, а також відповідне податкове й адміністративно-процесуальне законодавство, правові доктрини та судова практика.

Мета навчальної дисципліни «Податкові спори» формування у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня системних теоретичних знань і практичних навичок щодо процесуальних і матеріально-правових засад досудового та судового врегулювання податкових спорів, захисту прав і законних інтересів платників податків, оцінки рішень і дій контролюючих органів, а також застосування сучасної судової практики в умовах трансформації податкового законодавства України.

Вивчення дисципліни спрямоване на засвоєння нормативно-правової бази України, правових позицій Верховного Суду та практики Європейського суду з прав людини у сфері податкових правовідносин; вивчення правового статусу суб'єктів податкового спору (платників податків, податкових агентів, контролюючих органів); засвоєння процедур проведення податкових перевірок, оформлення їх результатів та порядку прийняття податкових повідомлень-рішень; опанування інструментів досудового (адміністративного) оскарження рішень, дій чи бездіяльності контролюючих органів; вивчення особливості розгляду податкових спорів у порядку адміністративного судочинства, підготовки процесуальних документів та формування доказової бази; опанування альтернативних способів врегулювання податкових конфліктів та засад запобігання податковим правопорушенням.

Програмні результати навчання:

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та

правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування інститутів трудового права, права соціального забезпечення та інших галузей права.

РН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у соціально-трудовій та інших сферах професійної діяльності.

Навчальна дисципліна **«Податкові спори»** спрямована на формування комплексного розуміння механізмів захисту прав та законних інтересів платників податків, а також засад дотримання законності в діяльності контролюючих органів. Дисципліна поєднує теоретичний, нормативно-правовий, практичний та процесуальний підходи до вивчення публічно-правових конфліктів у сфері оподаткування.

Окрема увага приділяється правовому статусу Державної податкової служби України, повноваженням її посадових осіб, процедурним вимогам до проведення контрольно-перевірочної роботи, оцінці юридичної сили та підстав скасування податкових повідомлень-рішень.

Важливе місце посідає аналіз сучасних тенденцій судової практики, застосування прецедентної практики Європейського суду з прав людини, а також проблеми гармонізації податкового законодавства України із викликами євроінтеграції.

Матеріал дисципліни структурований у **два змістові модулі**, що забезпечує логічну послідовність засвоєння навчального матеріалу.

Змістовий модуль 1. Теоретико-процесуальні засади виникнення та досудового врегулювання податкових спорів

Перший змістовий модуль Перший змістовий модуль спрямований на формування у здобувачів системного розуміння правової природи податкових спорів, підстав їх виникнення та стадій досудового розв'язання.

У межах модуля розглядаються поняття, класифікація, предмет та суб'єктний склад податкових спорів. Аналізуються процедурні питання проведення податкових перевірок (камеральних, документальних, фактичних) як передумови виникнення спору, порядок оформлення актів перевірок та заперечень до них. Детально вивчається правовий режим досудового (адміністративного) оскарження рішень контролюючих органів, строки, порядок подання та розгляд скарг платників податків.

У результаті вивчення модуля здобувачі формують цілісне бачення досудового механізму вирішення податкових конфліктів та набувають здатності здійснювати юридичний аналіз рішень і дій органів ДПС.

Змістовий модуль 2. Судовий розгляд податкових спорів та правозастосовна практика

Другий змістовий модуль має практичну та правозастосовну спрямованість і орієнтований на дослідження особливостей судового захисту прав платників податків у порядку адміністративного судочинства.

У межах модуля розглядаються особливості предмета доказування та розподілу тягаря доказування у податкових спорах, вимоги до позовних заяв, накладення та скасування заходи забезпечення позову. Досліджується практика вирішення окремих категорій податкових спорів: щодо оскарження відмови у реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування, визнання правочинів нікчемними, повернення надміру сплачених податків чи відшкодування ПДВ, залучення до відповідальності за податкові правопорушення.

Важливим напрямом вивчення модуля є аналіз правових позицій Верховного Суду, практики ЄСПЛ та застосування альтернативних способів врегулювання конфліктів у податковій сфері.

Узагальнююча характеристика

Сукупність двох змістових модулів забезпечує поєднання теоретичних знань і практичних навичок у сфері розв'язання податкових спорів. Дисципліна сприяє формуванню у здобувачів системного розуміння процесуальних механізмів захисту у податкових відносинах, здатності аналізувати нормативно-правові акти та судову практику, складати процесуальні документи та розробляти ефективну стратегію захисту інтересів клієнта на всіх стадіях податкового спору.